

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ŠUMARSTVA

Na temelju članka 66. stavak 1; članka 70. stavak 4; članka 71. stavak 1; članka 73. stavak 1; članka 74. stavak 2; i članka 75. stavak 4, Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (»Narodne novine« br. 131/1997.), ministar poljoprivrede i šumarstva donosi

PRAVILNIK o priznavanju sorti krumpira

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom se propisuje način ispitivanja sorti krumpira u pokusnom polju i laboratoriju, te statistička analiza podataka u svrhu priznavanja novostvorenih domaćih sorti i uvođenja u proizvodnju stranih sorti.

Ispitivanjem sorti u pokusnom polju i laboratoriju utvrđuje se gospodarska vrijednost sorti kao što je: prirod gomolja (zdravih i bolesnih), prosječan broj gomolja po biljci i drugo.

Utvrđivanje prepoznatljivosti, ujednačenosti i postojanosti provodi se sukladno Pravilniku o postupku utvrđivanja prepoznatljivosti, ujednačenosti i postojanosti (DUS) novih biljnih sorti i Tehničkim uputstvima.

Članak 2.

Zahtjev za priznavanje (u daljnjem tekstu: zahtjev) podnosi se Zavodu za sjemenarstvo i rasadničarstvo (u daljnjem tekstu: Zavod) do 20. prosinca.

Članak 3.

Ispitivanje sorte u pokusnom polju traje 3 godine, a provodi ga Zavod.

Članak 4.

Za svaku godinu ispitivanja podnositelj zahtjeva Zavodu dostavlja sljedeće količine sjemena do naznačenih rokova:

Grupe	Potrebna količina sjemena (broj gomolja)	Rok dostave sjemena
Rane i srednje rane sorte	2 4000	do 20. siječnja
Srednje kasne i kasne	1 600	do 20. siječnja
Sjeme sorti uključujući sorte standarde dostavlja se netretirano.		
Kakvoća sjemena mora odgovarati odredbama Pravilnika o temeljnim zahtjevima za kakvoću, pakiranje i deklariranje poljoprivrednog bilja (»Narodne novine« br. 133/99.).		

Članak 5.

Ispitivanje sorti obavlja se u pokusnim poljima različitim po klimatskim, pedološkim i drugim karakteristikama:

Grupe	Broj lokacija	Pokusna mjesta
Rane i srednje	6	Seget Donji, Poreč,

rane sorte		Stara Sušica, Prelog, Hercegovac, Osijek
Srednje kasne i kasne	4	Stara Sušica, Prelog, Hercegovac, Osijek

II. ISPITIVANJE U POKUSNOM POLJU

Članak 6.

Pokusi se u pokusnom polju sade prema najpogodnijem planu pokusa s obzirom na prijavljeni broj genotipova, a u cilju njihove preciznije procjene, kao i učinkovitije analize.

Članak 7.

Sorte krumpira grupiraju se prema dužini vegetacije (od sadnje do fiziološke zriobe) u 4 grupe:

- rane sortedo 90 dana
- srednje rane sorte od 100-120 dana
- srednje kasne sorte od 120-140 dana
- kasne sorte od 140 dana

U slučaju manjeg broja sorti treba ih grupirati s odgovarajućim standardima, u dvije grupe:

1. rane i srednje rane
2. srednje kasne i kasne.

Članak 8.

Površina osnovne parcele iznosi 22,4 m², a čine je 4 reda, broj biljaka na osnovnoj parceli 80, a broj biljaka po hektaru 35.700. Za obračun služe dva srednja reda, pa prema tome površina obračunske parcele iznosi 11,2 m²

Gomolji za sadnju moraju biti veličine 30 do 55 mm, a sadnju treba obaviti u optimalnom roku za određeno područje, u redove na određenom razmaku uz obvezni razmak između ponavljanja.

Članak 9.

Za sve vrijeme trajanja ispitivanja jedne sorte u pokusnom polju i laboratoriju usporedba se obavlja s istim standardnim sortama.

Standardna sorta je opće poznata sorta, koja prema svojim biološkim i gospodarskim svojstvima ima najveću vrijednost za namjenu radi koje se ispituje nova sorta. Standardnu sortu određuje Povjerenstvo za priznavanje sorti ratarskog bilja, povrća i cvijeća.

Članak 10.

Podnositelj zahtjeva ima pravo tijekom vegetacijske sezone obići pokuse i informirati se o pokusima pri čemu mu djelatnik Zavoda otvara šifre za njegove sorte i za sorte standarde.

Opažanja tijekom vegetacije

Članak 11.

Tijekom vegetacije utvrđuju se sljedeći podaci:

- ?datum sadnje i nicanja,
- ?broj biljaka na obračunskoj parceli 14 dana nakon nicanja (po ponavljanjima),
- ?razvoj biljke 3 do 5 tjedana nakon nicanja,
- ?datum tehnološke zriobe,
- ?datum fiziološke zriobe,
- ?datum vađenja.

Skale za opažanja i način ocjenjivanja utvrđene su Uputama za opažanja tijekom vegetacije.

Članak 12.

Na svim pokusnim poljima obavlja se zaštita od bolesti, štetnika i korova odgovarajućim pesticidima prema uobičajenoj proizvodnoj praksi.

Članak 13.

Tijekom ispitivanja, u pokusnom polju u uvjetima prirodne infekcije, prati se pojava i ocjenjuje intenzitet napada sljedećih bolesti.

1. BOLESTI I ŠTETNICI CIME

- ? viroze
- ? plamenjača, *Phytophthora infestans*,
- ? bijela noga, *Rhizoctonia solani* Kuhn,
- ? crna pjegavost, *Alternaria solani*,
- ? crna noga, *Erwinia carotovora*,
- ? štetnici lista i biljke.

2. BOLESTI I ŠTETNICI GOMOLJA

- ? plamenjača, *Phytophthora infestans*,
- ? krastavost, *Streptomyces scabies*,
- ? prašna krastavost, *Spongospora subterranea*,
- ? bijela noga, *Rhizoctonia solani*,

? štetnici gomolja.

Ukoliko se uoči pojava drugih bolesti i štetnika, treba zabilježiti vrijeme pojave i intenzitet napada, a po mogućnosti i postotak oštećenja odnosno umanjenja priroda gomolja.

Intenzitet napada bolesti ocjenjuje djelatnik Zavoda na svim pokusnim poljima prema skalama koje se nalaze u Uputama za opažanja tijekom vegetacije.

Članak 14.

Vađenje svakog pokusa obavlja se kada nadzemna masa kod svih sorti odumre.

Tijekom vađenja utvrđuju se: prosječan broj gomolja po biljci (zdravih i bolesnih), prosječna veličina gomolja (broj i kg) po frakcijama po biljci, prinos gomolja (kg) po obračunskoj parceli iz svakog ponavljanja (zdravih i bolesnih).

III. ISPITIVANJE U LABORATORIJU

Članak 15.

Kemijsko-tehnološke analize obavljaju se u laboratoriju, u trećoj godini ispitivanja, na prosječnom uzorku (5 kg) formiranom iz svih ponavljanja sa jednog pokusnog mjesta (Prelog).

Članak 16.

Na prosječnom uzorku obavljaju se sljedeće analize:

- ? sadržaj suhe tvari,
- ? sadržaj škroba,
- ? sadržaj reducirajućeg šećera.

IV. STATISTIČKA ANALIZA PODATAKA POKUSA

Članak 17.

Analiziraju se samo podaci s osnovnih parcela na kojima je ostvareno najmanje 80 % od planiranog sklopa. Ukoliko je za neku sortu ostvareni sklop manji od dozvoljenog samo u jednoj repetíciji, taj će se podatak zamijeniti prosječnom vrijednošću preostalih repetícija. U slučaju da minimalni dozvoljeni sklop za neku sortu nije ostvaren u više od jedne repetícije, podaci te sorte neće se analizirati.

Članak 18.

Za statističku analizu pokusnih podataka primijenjuje se analiza varijance i odgovarajući testovi za testiranje varijanci i razlika između prosječnih vrijednosti (F-test, t-test, uz $P=0.05$ i $P=0.01$). Podaci se obrađuju po lokacijama i godinama, a izračunat će se i varijacijski koeficijenti.

Članak 19.

Analizom varijance obrađuje se svojstvo: prinosa gomolja, a ostala za priznavanje relevantna svojstva prikazuju se prosječnim vrijednostima, rasponima (max-min) i drugim, ovisno o prirodi dostupnih podataka.

Rezultati ispitivanja

Članak 20.

Godišnji rezultati ispitivanja iz pokusnog polja i laboratorija dostavljaju se podnositelju zahtjeva na temelju kojih je podnositelj zahtjeva dužan obavijestiti Zavod o nastavku ispitivanja sorte do roka određenog u članku 4 ovog Pravilnika.

Članak 21.

U službenom glasilu Zavoda objavljuju se završni rezultati ispitivanja iz pokusnog polja i laboratorija.

Članak 22.

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/01-01/ 70

Urbroj: 525-1-01-1

Zagreb, 21. lipnja 2001.

Ministar
mr. sc. Božidar Pankrećić, v. r.